

Justitiedepartementet

Yttrande över promemorian Polisens användning
av AI för ansiktsgenkänning i realtid, Ds 2025:7
(Dnr Ju2025/00676)

Svea hovrätt har granskat promemorian utifrån de intressen hovrätten har att bevaka. Hovrätten lämnar förslagen utan erinran men har följande synpunkter.

**Förslag till lag om användning av AI-system för ansikts-
igenkänning i realtid för brottsbekämpande ändamål**

När användning av AI-system för ansiktsgenkänning i realtid får ske

Som promemorian tar upp får AI-system för ansiktsgenkänning i realtid endast användas inom de gränser och på de villkor som anges i artikel 5.1 h–5.7 i AI-förordningen. Ett sådant villkor är enligt promemorian att användningen avser en särskilt utpekad person. Hovrätten noterar dock att den föreslagna lagens 3 § har formulerats så att det inte av lagtexten framgår att personen behöver vara *särskilt utpekad* eller att användningen avser en *viss* person. Hovrätten vill därför framhålla att paragrafen läst för sig har ett vidare tillämpningsområde än vad AI-förordningen tillåter.

Vidare noterar hovrätten att det i skälen för förslaget (s. 71) anges att den person som ska lokaliseras eller identifieras med stöd av 3 § 1 ska kunna *antas* vara offer för människorov, människohandel eller människoexploatering. Det är dock inte så lagtexten har utformats i den delen. Det kan också finnas skäl att överväga om människoexploatering ska ingå bland de uppräknade brotten i samma punkt. Detta eftersom människoexploatering är ett mindre allvarligt brott än de i AI-förordningen uttryckligen angivna människorov och människohandel. Allvarligare fall av människoexploatering torde dessutom omfattas av straffbestämmelsen om människohandel.

Vad gäller 3 § 3 förs i promemorian (s. 75 f.) ett resonemang om vilken grad av misstanke som ska krävas för att AI-system för ansiktsgenkänning i realtid ska få användas i de fall som omfattas av punkten. Hovrätten instämmer i promemorian bedömning att *kan misstänkas* i och för sig är förenligt med artikel 5.1 h (iii) i AI-förordningen. För hemliga tvångsmedel enligt 27 kap. rättegångsbalken gäller genomgående misstankegraden *skäligen kan misstänkas*. Enligt hovrättens mening kan systematiska skäl tala för att samma misstankegrad ska gälla även för användningen av AI-

system för ansiktsgenkänning i realtid. Det kan också underlätta vid tillämpningen. I de flesta fall där användning av AI-system för ansiktsgenkänning i realtid kan komma i fråga bör misstankegraden dessutom redan ha nått upp till sådan skälig misstanke.

Tillståndsprövningen hos åklagaren och i domstol

Hovrätten anser att uppdelningen mellan vilka tillstånd som ska begäras hos åklagare och i domstol är väl avvägd. Enligt hovrättens mening kan det för tillämpningen finnas skäl att i respektive bestämmelse (5 och 6 §§) hänvisa till de uppräknade punkterna i 3 §, dvs. så att det i 5 § hänvisas till 3 § 1 och 2 och i 6 § hänvisas till 3 § 3 och 4.

Beslutet

Enligt 11 § första stycket 1 ska i beslutet anges vilken person som tillståndet avser. Identiteten hos personen behöver dock inte vara känd utan i många fall kan det vara fråga om en okänd person. I såväl skälen för förslaget som i författningskommentaren anges att det emellertid på något sätt måste framgå vilken person som avses eftersom en förutsättning för att få använda tekniken enligt AI-förordningens undantag är att användningen sker för att lokalisera eller identifiera en på förhand utpekad person. Det har inte närmare angetts hur det i de fall identiteten är okänd ska framgå vilken person som avses. Enligt hovrättens mening vore det önskvärt att det i författningskommentaren ges exempel på vad som kan vara tillräckligt för att detta krav ska anses uppfyllt.

I handläggningen av detta ärende har deltagit hovrättsråden Hedvig Trost och Gunilla Schöldström samt tf. hovrättsassessorn Erik Axel Norberg, föredragande.

Hedvig Trost

Erik Axel Norberg